

žalované musí býti odmítnuto jako nepřípustné brojení proti volnému uvažování průvodů soudem nalézacím (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Totéž platí i o údajích, pokud jimi obžalovaná zcela povšechně tvrdí svoji nevinu a popírá spáchání činů v obžalobu daných. Ta okolnost, že obecní strážník Antonín Č. zatkl obžalovanou ze zlosti, je bez významu při uvažování o otázkách, přicházejících v úvahu při posuzování zažalovaných trestných skutků a nedoličuje proto obžalovaná poukazem tím žádného ze zmatků v § 281 tr. ř. vypočtených. Pokud proto lze ve vývodech obžalované shledati provedení zmateční stížnosti, ukázala se tato zřejmě bezdůvodnou i bylo ji po rozumu § 4 čís. 2 a § 1 čís. 2 novely k trestnímu řádu zavrhnouti již v zasedání neveřejném.

Čís. 3268.

Urážky na cti ve smyslu § 497 tr. zák. nespádají pod ustanovení zákona čís. 124/24 sb. z. a n., nýbrž náleží o nich souditi řádným soudům.

Ve snaze nesoucí se k tomu, by se na výtěžku trafiky válečnému poškození přidělené — tedy na výdělečném podniku — mohla účastniti též jiná osoba, mající stejný nárok na podporu podle zákona o válečných poškozeních, nelze samo o sobě spatřovati jednání nečestné. Povahy výtky z nečestného jednání nenabývá sdělení o takové činnosti napadeného ani tím, že bylo učiněno v souvislosti s projevy vytýkajícími závažné snahy nesoucí se k tomu cíli, by byl snížen podíl jiné osoby na výtěžku jeho trafiky.

(Rozh. ze dne 26. září 1928, Zm II 404/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku zemského trestního jakožto kmetského soudu v Brně ze dne 23. července 1927, jímž byl obžalovaný sprostěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák. a § 1 zákona čís. 124/1924 sb. z. a n.

Důvody:

Proti rozsudku nalézacího soudu uplatňuje zmateční stížnost soukromého obžalobce v první řadě zmatek podle § 281 čís. 7 tr. ř. proto, že prý rozsudek nevyčerpává obžalobu úplně, nezmiňuje se vůbec o zažalovaném tvrzení závažného článku, kde se soukromému obžalobci v úmyslu, by byl pohaněn, předhazuje odsouzení pro urážku na cti, ač trest osvědčením byl soukromému obžalobci prominut. Tato část zmateční stížnosti jest bezdůvodnou. Je sice pravda, že zažalovaný článek mezi jiným má i uvedený závažný obsah a že jej soukromý obžalobce jako urážku na cti ve smyslu § 497 tr. zák. uplatňuje. Ale právě proto správně nemohl býti tento delikt do rozsudku kmetského soudu zahrnut, poněvadž ve smyslu zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.

(§ 1, 6 čís. 1, 28 čís. 1, 2) urážky na cti podle § 497 tr. zák. pod ustanovení zákona čís. 124/1924 sb. z. a n. nespadají, nýbrž náleží o nich souditi soudům řádným. Postupoval proto nalézací soud správně podle zákona, když ještě před skončením jednání a vynesení rozsudku trestní věc pro přestupek podle § 497 tr. zák. z této trestní věci vyloučil a usnesl se postoupiti ji příslušnému soudu. Postup ten z protokolu o hlavním přelíčení vyplývá, správnost protokolu není napadena, nezůstala tedy obžaloba v žádném směru nevyřízena a je námitka zmatku podle § 281 čís. 7 tr. ř. bezpředmětná a bezdůvodná. Zmateční stížnost vytýká dále rozsudku nalézacího soudu zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. proto, že nebylo vyhověno návrhu soukromého obžalobce na výslech svědků o tom, »že trafika bývala otevřena o 7. hod. ráno nepřetržitě až do 8 hodin večer, v neděli od 8 do 12 hodin«. Podle protokolu o hlavním přelíčení ze dne 23. července 1927 navrhoval obžalobce výslech svědků o tom, »že trafika byla v letech 1925, 1926, 1927 otevřena podle nařízení finančního ředitelství«. Nekryje se tedy tvrzení zmateční stížnosti zcela s návrhem a nedoličuje tudíž zmateční stížnost zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. po zákonu. Ale i kdyby se za to mělo, že hodiny otevření ve zmateční stížnosti uváděné jsou totožné s nařízením finančního ředitelství, nelze v postupu nalézacího soudu, pokud tyto nabízené důkazy nepřipustil, shledati zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. Nalézací soud správně nepřipustil důkazy ty jako nerozhodné, neboť nezjišťuje, že žalobcova trafika bývala pozdě otvírána, nýbrž že si bylo stěžováno, že se pozdě otevírá. Toto faktum má nalézací soud prokázané seznáním Dr. Zdeňka S-a, Jana R-a a Leopoldy K-ové. Že si nebylo stěžováno, o tom protidůkaz navrhovanými svědky vůbec veden nebyl. Nebyla tedy postupem nalézacího soudu nešetřením zásad trestního řízení obhajoba zkrácena. Zmateční stížnost dále vytýká rozsudku prvního soudu, že prezírá výpovědi svědkyň Marie T-ové a Františky P-ové, jimiž prý je dokázáno, že trafika byla ráno otvírána nejpozději o $\frac{3}{4}$ 7 hod., nikdy o $\frac{1}{2}$ 8 hod. a zavírána o $\frac{1}{4}$ nejpozději o $\frac{1}{2}$ 9 hod. večer. Zmateční stížnost, pokud chce uplatňovati touto výtkou zmatek neúplnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř., je pokládati za bezdůvodnou. Je sice pravda, že se rozsudek s výpověďmi těchto svědkyň v uvedeném směru neobírá a tyto výpovědi nehodnotí, rozsudek však proto netrpí vadou neúplností, poněvadž opírá v tomto směru své zjištění o celou řadu jiných skutečností, zmateční stížností nenapadených. Pokud se zmateční stížnost obírá věrohodností jednotlivých průvodů jakož i otázkou, zda lze na základě výsledků průvodních míti za dokázané to, co soud dokázaným pokládá, není provedena po zákonu, neboť brojí proti odchylnému hodnocení průvodů soudem nalézacím, jemuž podle předpisu § 258 tr. ř. výlučně je vyhrazeno hodnotiti výsledky průvodního řízení. Bezzákladnou je zmateční stížnost, pokud vytýká rozpor se spisy zjištěním rozsudkovým, že k pohrůžkám obžalobcovým snížila K-ová svůj paušál. Už podle obsahu výtky se netvrdí, že napadený rozsudek odchylně od protokolů nebo listin uvádí jich obsah, nýbrž napaden jest jen skutkový závěr soudu, který podle názoru stěžovatelova nemá ve výsledcích průvodního řízení opory. Tím však zma-

teční stížnost opět zasahuje do práva nalézacího soudu podle předpisu § 258 tr. ř., volně hodnotiti výsledky průvodního řízení a podle svého přesvědčení rozhodovati, co má na základě průvodů provedených při hlavním přelíčení za prokázáno. V tomto směru tedy též není zmateční stížnost po zákonu provedena.

Závadný článek tvrdil dále o soukromém obžalobci, že, zatím co na jedné straně naříkal na nepatrný příjem z trafiky, na druhé straně je jedním z hlavních činitelů, kteří chtějí zříditi v Ž. kino, a že nabízel na jeho zřízení 20 až 30.000 Kč. Nalézací soud v tomto směru zjistil, že se obžalovanému nepodařilo dokázati, že obžalobce nabízel 20 až 30.000 Kč na stavbu kina, běže však za prokázáno, že obžalobce ve schůzi družstva pro stavbu kina po výzvě na účastníky souhlasil, že penězi přispěje na stavbu kina podle svých prostředků. Soud z toho dochází k závěru, že obžalovanému stačí, když dokázal, že soukromý obžalobce slíbil podniku darovati peníze; o kolik tisíc se jednalo, že je nerozhodným. Zmateční stížnost rozsudku prvního soudu vytýká, že tímto závěrem věc po stránce právní nesprávně posoudil. Mínil tím zřejmě výtku, že zjištěné skutečnosti nejsou dostatečnými, by sloužily za důkaz pravdy závadného v tomto směru tvrzení článku, za který obžalovaný zodpovídá. Nejvyšší soud nesdílí názor zmateční stížnosti. Pokud vůbec může býti v této stati závadného článku shledávána urážka ve smyslu § 488 tr. zák., jest to tvrzením nečestného jednání potud, že se soukromý obžalobce proti pravdě vydával finančním úřadům za chudáka, chtěje se zhostiti společnosti na trafice. Takové jednání však nutno míti za zjištěné i tehdy, když je dokázáno, že obžalobce měl vůbec tak volné vlastní prostředky peněžní, že je mohl věnovati do nákladního podnikání, kterým stavba kina za dnešních poměrů nesporně je, a se zúčastniti v družstvu pro stavbu kina vůbec. Vytýká proto zmateční stížnost mylné právní posouzení napadenému rozsudku neprávem. Pokud zmateční stížnost při této příležitosti rozsudku také vytýká, že jeho zjištění odporuje výpovědi svědka P-a, jest též bezdůvodnou. Neboť jednak rozsudek nereprodukuje výpověď tohoto svědka a nad to tento svědek připustil, že všichni majitelé domků podle finančních prostředků měli na kino přispěti, a že všichni přítomní, mezi nimiž byl též obžalobce, s tím souhlasili. Nesprávné právní posouzení vytýká zmateční stížnost napadenému rozsudku též potud, pokud rozsudek ve stati: »a tento trafikant, který žádá sám snížení paušálu a odstranění společníka vůbec, žádá pak ve schůzi přidělení společníka do trafik daleko menších, než má on sám«, neshledal skutkovou podstatu urážky na cti podle § 488 tr. zák. Sdělení toto nutno prý uvažovati nikoliv o sobě, nýbrž v souvislosti s celým článkem, jehož obsahem se obžalovaný snažil soukromého obžalobce snížit na cti křivým viněním z nečestného jednání proti K-ové. Nalézací soud zjistil, že soukromý obžalobce na schůzi přiděl. společníků do menších trafik, než má sám, nežádal, a tu vytýká zmateční stížnost, že přes to, že se nepodařilo obžalovanému dokázati pravdu tohoto sdělení — přece nalézací soud obžalovaného vinným ani v tomto směru neuznal, poněvadž dotyčné sdělení není křivým viněním soukro-

mého obžalobce z nečestného jednání a není nečestným požadovati, by naměřeno bylo i druhým jako jemu. Pravdu má zmateční stížnost potud, že nutno posuzovati celý projev článku v jeho souvislosti. Činí-li se však tak, nutno souhlasiti s názorem nalézacího soudu, který v závadné stati neshledal urážku žalobce na cti. Vždyť ve snaze nesoucí se k tomu, by na výtěžku trafiky válečnému poškozenci přidělené — tedy na výdělečném podniku — mohla se účastniti též jiná osoba, mající stejný nárok na podporu podle zákona o válečných poškozencích, nelze o sobě spatřovati nečestné jednání. Povahy výtky z nečestného jednání nenabývá sdělení o takové činnosti obžalobcově ani tím, že bylo učiněno v souvislosti s projevy, kterými byly soukromému obžalobci vytýkány závadné snahy nesoucí se k tomu cíli, by byl snížen podíl K-ové na výtěžku z jeho trafiky. I v této souvislosti projev, o kterýž jde, sesiluje jen dojem nepřislušného chování se soukromého obžalobce proti K-ové, které nalézací soud způsobem formálně správným má za dokázané, a pokládá tudíž právem jeho předhůzku ze beztrestnou. Uvedeným projevem přivoděné sesílení již za beztrestnou prohlášené urážky nelze však jako samostatný trestný čin ani kvalifikací pod zvláštní trestní sankci podřaditi. Nutno proto i v tomto směru zmateční stížnost pokládati za bezdůvodnou. Posléze vytýká zmateční stížnost nesprávné právní posouzení rozsudku nalézacího soudu proto, že pokládal skutečnosti na základě průvodního řízení zjištěné za dostatečné k důkazu pravdy, že soukromý obžalobce K-ovou u úřadů pomlouval a osočoval. Pojem pomluvy vyžaduje prý sdělování urážlivých fakt, cti se dotýkajících, nepravdivých, což o soukromém obžalobci dokázáno není. I tu nutno tuto část závadného článku posuzovati v celku a se zřetelem k předchozímu obsahu článku. Závěrečná tato stať je míněna jako důsledek předchozích sdělení, neobsahuje obviňování soukromého obžalobce ze samostatného nečestného jednání, nýbrž jen se zřetelem na vyličený boj soukromého obžalobce s K-ovou o trafikou dochází k povšechnému závěru, že je dobře, že v úřadě jsou lidé nestranní, kteří nenaletí lecjaké pomluvě a osočení. Při posuzování trestnosti takového projevu nutno zkoumati, pokud tvrzeními a dokázanými skutečnostmi předchozími jest opodstatněn a oprávněn. Zjišťuje-li tedy nalézací soud, že soukromý obžalobce v boji s K-ovou, jehož výsledek nedal soukromému obžalobci za pravdu, používal proti ní u úřadu projevů jí nepříznivých, které měly vésti k uplatnění stanoviska soukromého obžalobce na úkor K-ové, právem může nalézací soud pokládati tyto projevy se strany soukromého obžalobce za postup, který je dostatečným podnětem a podkladem pro výrok, že je dobře, že v úřadech nenaletí lecjaké pomluvě a osočení. Není správným názor zmateční stížnosti, že by takový projev byl jen tehdy beztrestným, když by se obžalovanému podařilo prokázati, že se soukromý obžalobce vůči K-ové dopustil určitého, nepravdivého, cti se dotýkajícího jednání. Nebylo proto ani v tomto směru zmateční stížnosti vyhověno.